Entered by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

UNIVERSITY JUN 2 1921

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

ОФІЦІЯЛЬНИЙ ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 23-го ЧЕРВНЯ, 1921. VOL. XXLX. — No. 145. — JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, JUNE 23, 1921. THREE CENTS

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРОТИ ІМІГРАЦІЇ СХІДНИХ НАРОДІВ

ЗАЯВЛЯЄ, ЩО СПРАВА ПОВИННА БУТИ ПОРІШЕНА АМЕРИКАНСЬКИМ ЗАКОНОМ, А НЕ ДОГОВОРАМИ.

ДЕНВЕР, 21. червня. — Американська Федерація Праці приняла нині резолюцію, в котрій вона домагається, щоби Злучені Держави відкликали договір, який вони мають з Японом в справі імігрантів Японців до Америки, та видали закон, який зовсім забороняє Японцям приходити до Злучених Держав. Такий самий закон повинен заборонити прихід сюди другим народам Сходу.

РЕЗОЛЮЦІЯ ПРОТИ УРЯДОВОГО ТІЛА.

Опісля конвенція приняла резолюцію, осуджуючу федеральну корабельну раду (Юнайтид Стейтс Шипинг Борд) за її політику в користь руху за „отвертою шапою".

Резолюція каже, що федеральна корабельна рада готова позволити зорганізованим робітникам жити ,як вони піддадуться неюнійним робітникам та страйкарям. Дальше закидується ей раді, що вона хотіла ударити зорганізованих робітників, а вдарила властиво американське мореплавство та американську фльоту.

Андру Ферюсут, председатель Юнії Моряків, котрий провадив недавний страйк моряків, заявив, що першим наслідком політики корабельної ради за „отвертою фабрикою" буде те, що припаде американська торговельна фльота. Він представляв, що на зверха могло виглядати, що справа робітничої заплати для моряків справа першорядної ваги в страйку; тимчасом справа других умов праці є першорядними справами, а справа заплати лиш підрядна справа.

ГОРЯЧА ДЕБАТА НАД АЙРИСЬКИМ ПИТАННЄМ.

На пополудневім засіданню конвенції прийшло до горячої дебати над айрисьими резолюціями. Дебата почалася передовсім над поступованием резолюційної комісії конвенції, котра предложила в айриській справі свою резолюцію на місце чотирох резолюцій, предложених айрисьими прихильниками. Межи відкиненими резолюціями находилася також та, що домагалася та, що дораджувала бойкот англійських товарів. Делегат барберської юніі предложив телеграму від Голенда, секретаря імона Де Валіри, председателя айриської республики, в котрій Боленд каже, що конвенція мусить щось зробити для Ірляндії, і додає: „Ми хочемо бойкот або нічо". Делегат Шікагоської Федерації Праці домагався, щоби піддано під голосованне резолюцію за бойкотом, але йому не дали сего зробити, бо правила поступования на конвенції Федерації Праці постановляють, що ніхто з учасників не може ставити резолюції, відкиненої резолюційною комісією.

Дебата велася дуже горячо, поки вечером не замкнено засідання.

ЗА ЗМІЩЕННЄМ ДЕПАРТАМЕНТУ ПРАЦІ.

В особній резолюції конвенція заявилася проти зусиль знести департамент (міністерство) праці у Вашінгтоні та вискалася за побільшенем сего уряду, та поширенем його діяльности, корисної для американського робітництва.

Конвенція приняла також резолюцію, похваляючу генерального почмайстра Гейза за його розумну та людяну політику супроти почтових робітників.

БОРОТЬБА ЗА ПРЕЗИДЕНТУРУ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

Кампанія в справі виборів президента Американської Федерації Праці велася горячо через цілий день.

Обі сторони заявили, що вони зробили великий поступ у приєднованню прихильників для своїх кандидатів. Прихильники Гомперса кажуть, що вони мають уже достаточно голосів запевнених, щоби вибрати назад Гомперса. Прихильники Луиса чеменче рожево дивляться на ситуацію.

Покищо дуже тяжко робити якінебудь обчислення щодо можливого висліду голосования, бо богато делегатів, маючих по кілька голосів, розлбе їх відповідно до припоручень тих, що їх висилали. Так приміром, делегати Союза Майнерів, на чолі котрого стоїть Луис, не будуть голосувати усі за Луисом, а представителі юніі машиністів не можуть голосувати за Гомперсом, бо він належить до Нешенел Сивик Асоснейшен.

СПРАВА ВИДАТКІВ НА ФЛЬОТУ ТА МИРА ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІЄЮ.

ВАШИНГТОН, 21. червня. — Як показується нині, конференція представителів сенату та палати послів, яка не могла працювати від якогось часу, бо представителі сенату упорядися на своїй зниженні видатків на фльоту, а представителі палати послів противилися мировій резолюції сенатора Бори, почне послів радити, бо представителі палати послів заявили свою готовість згодитися на резолюцію Бори, а представителі сенату уже приймають усі видатки на фльоту, пропоновані палатою послів, з винятком яких 8 або 10 мілионів доларів.

ЧИ ЖІНКИ МАЮТЬ ПРАВО ЗАСІДАТИ НА ЛАВІ ПРИСЯЖНИХ СУДДІВ?

ШІКАГО, 21. червня. — Кілька жінок внесло до суду позов, просячи суд о приказ до комісіонерів присяжних судів, які укладають листи присяжних суддів, щоби вони ставили на листу жінок на рівні з мущинами. Просячі опирали своє поданне на тім, що жінки дістали право голосования.

Суддя рішив, що право голосования ще не значить право участи в присяжних судах. Адвокати позовників внесли спротив до висшого суду.

ПРОПАЛИ КОРАБЛІ НА ПОВНІМ МОРЮ.

Що найменче три американські кораблі пропали на повнім морю так, що ніхто не знає, де вони поділися.

Щодо одного з них, а саме пяти-щоглового вітрильного корабля „Карола Дірінга" з Портленд, Мейн, то яких шість місяців тому найдено його на мілині коло побережа Північної Каролайни. На покладі не було найменчого знаку, щоби кораблеви грозила яка небезпека. Все було в порядку, і корабель мав богато поживи; що більше, всі столи були заставлені до іди. За те всі малі рятункові лодки пропали. Допера в якийсь час пізнійше виловлено на морю фляшку, а в ній письмо, сповіщаюче, що якась залога невідомого корабля, гнаного нафтою, або підводної лодки забила моряків в диби, та перенесла на свій корабель. Лист далі просив повідомити компанію. Залога „Дірінга" виносила 12 мужа кромі капітана. Діставши се письмо в свої руки, компанія покликала зараз знатоків письма, і сі, порівнавши характер сего письма з характером письма одного пропавшого моряка, ствердили, що письмо у фляшці було понад всякий сумнів писане тим моряком. Корабель виплив з Портленд до бразилійського порту Ріо Де Джанейро, наладований рижим добром.

Другим пропавшим кораблем є сталевий пароход „Гюит", котрий виплив кілька місяців тому назад з Себин, Техас, з ладунком сірки до Бостону та Портленду, в Новій Англії. Ніхто не найшов навіть сліду по сім кораблі. Припускають, що корабель міг бути близько мілини коло Північної Каролайни в час, як там попав на мілину „Дірінг".

Американський уряд заявляє, що кромі сих кораблів ще два другі кораблі пропали на морю, так що ніхто не знає, де вони поділися. Уряд почав строге слідство в справі сих пропавших кораблів; почав його на домаганнє дочки капітана пропавшого корабля „Карола Дірінга". Тепер аж пять департаментів (міністерств) американського уряду займається сею справою: департамент стейту поручив своїм консулям по ріжних портах світа глядіти за пропавшими кораблями та за членами корабельних залог тих кораблів; департамент скарбу приказав своїм побережним сторожам та стаціям для охорони життя обшукати все побереже Атлянтійського Океану; департамент фльоти вислав воєнні кораблі на поміч в тім пошукуванню; департамент торговлі старається розслідити тайну через свої бюра мореплавби, а департамент справедливости через тайну службу.

Про зникненне кораблів ходять уже найріжнійші теорії, декотрі дуже фантастичні. Уряд відай хилиться до думки, що кораблі впали жертвою банди морських опришків, які оперують з побережа Північної Каліфорній, де лише сто літ тому назад мала свій осідок славна банда Ушкалів під проводом Едварда Тіча, прозваного Чорнобородим.

НА РАТУНОК ДЛЯ КИТАЙЦІВ.

На заклик комітету для помочі Китайцям зложено від 6. червня сего року півтора мілиона фунтів старої одежі. Одежа всякого рода: є межи нею соболевий плащ та пара рукавиць.

ОБРАБУВАЛИ УКРАЇНЦЯ.

Пише нам д. Дмитро Шабан, з Віліменсет, Месечузетс, що Івана Шиша, галицького Українця, родом зі села Татарско, стрийський повіт, Галичина, котрий довший час працював у Фол Ривер, Месечузетс, а недавно збирався вийхати до старого краю і в тій цілі вибрав з банку тяжко запрацьовані гроші, обікрали злодії підчас своєї подорожи до знакомих в Лудлов, Месечузетс. Злодії украли йому 2,700 доларів.

Наш дописуватель додає: „Не з радости подаю сю вістку, але з великим жалем. Нехай і другі знають, як то дуже треба бути осторожним зі своїм тяжко запрацьованим грошем".

АМЕРИКАНСЬКІ ЖІНКИ ПОКАЗУЮТЬ, ЯК БОРОНИТЬСЯ СВОЇХ ПРАВ.

Як американські жінки знають оборонати своїх прав, показує отсей факт:

Так звана Жіноча Національна Фундація, котра має на цілі зосередоточити всі інтереси жінок краю, та співділяти при всякій жіночій організації, закупила в столиці Злучених Держав велику площу землі, на котрій думають поставити величаву будову коштом півчверть мілиона долярів. Ся будова має стати осередком всего національного життя американських жінок.

ЛЬВІВСЬКИЙ ПОЛЬСЬКО-ВІРМЕНСЬКИЙ АРЦИБІСКУП ТЕОДОРОВИЧ ПИШЕ ДОНОСИ ДО ПАПИ РИМСЬКОГО.

Велике заворушенне викликав у варшавському соймі факт, що арцибіскуп Теодорович зрадив державну тайну. Теодорович именно одержав, не знати яким способом, довірочні звіти польського посла при Ватикані, що були призначені для польських властий. В звітах посол Ковальський подав характеристику кардиналів і окружения римського папи, які є сердечними приятелями Німців. Про сі листи повідомив Теодорович папу, а се має всі признаки злочинної діяльности проти інтересів польської держави.

Арцибіскуп Теодорович зробив ще один подвиг, а саме післав донос до Риму на польську людову партію, в якій обвиновачує її за ворожу діяльність проти римського костела і пропонує римській курії, щоби наказала польському духовенству вести боротьбу проти згаданої партії та в ей спосіб викликати релігійну війну.

ПОКЛАДИ ВУГЛЯ НА ЗАКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Німецький промисловець і міліярдер Стінес отлядав недавно на Закарпатській Україні новооткриті поклади брунатного вугля в комітаті Берег і покладі залізної руди. Стінес заявив, що ті богатства будуть мати велике значіннє для Східної Галичини.

ДОЛЯ РОСИЙСЬКИХ ВЧЕНИХ.

Російська газета „Воля Росії" подає таку вістку з Гельсінгфорсу: Горкий поставив на одному із засідань центрального большевицького комітету внесенне, щоби російських вчених освободити від „мобілізації буржуазії" і наділити їх пожывою, бо в іншому випадну вже за рік всі російські вчені помруть від голоду.

СУДДЯ ПОКАРАВ ВЛАСНУ ДОЧКУ.

Перед суддею Шо в місцевім суді в Берлінгтон, Вермонт, стануда його дочка, обжалована поліцією за те, що вона держала свій автомобіль в однім місци довше, як на се позволяв міський закон. Суддя без вагання засудив дочку на 1 доляр кари та 8.50 долярів коштів судового поступования. Пізнійше він самий виписав судови чек на сю суму.

БАНКОВИЙ УРЯДНИК ПРИЗНАВСЯ ДО КРАДЕЖИ $130,000.

Алфред Фарел, 28-літний урядник одної філії банку Ервинг Нешенел Бенк, признався в суді, що він украв з банку 130 тисяч долярів. Хоч суд обжалував його за крадіж сеї суми, мимо сього суддя не видав зараз вироку, але післав його до тюрми на 30 днів, щоби він заказ становився над своїм зізнанням та признався, чи не вкрав він більше. Суд боїться, що Фарел покриває своїм признанням своїх спільників. Втрати для банку були покриті обезпеченем проти крадежий.

СУДДЯ МИЛОСЕРДНИЙ ДЛЯ „МАЙСТРА МУНШАЙНЕРА".

Перед судом в Бруклині ставав Симон Носовиц, котрого знають в цілім Бруклині під іменем „майстер муншайнер". Кажуть, що ніхто в цілім місті не вміє так, як він, уставляти хатні дестилярні горівки, та навчати людий, як варити горівку. Він станув обжалований за переступленне закона Волстеда. Суддя уже був засудив його на 30 днів арешту, коли довідався, що він має 7 дітий. Він зараз зменчив йому кару на один день.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ТЕПЕР МОСКВА?

ВІДЕНЬ, 4. червня. — Українська Пресова Служба повідомляє: Варшавська часопись „Наруд" так малює сучасний стан міста Москви на основі оповідання очевидця:

„Більшість домів зовсім зруйнована; розпочаті в роках 1914—1917 будівлі дотепер не покінчені і очікують красших часів. Улиці повні бруду, поросші травою; виставові шиби в склепах порозбивані; а доми заліплені від гори до долини яскравими, бючими в очі плякатами і часописнми.

Найкрасші палати перемінені в магазини мяса і хліба або на урядові канцелярії. Монастирі, як „Рождественский", „Ивановский", „Спасский"; „Покровский" і т. д. перемінено в табори для арештованих або на вязниці, в котрих замкнено вязнів, засуджених на кару від 1 до 20 літ. Нужда і голод, які панують в місті, годі описати. Щоби успокоити обурене і вимираюче з голоду ослаблене населенне, большевики позволили на вільну торговлю на міських ринках. Красноармейці вештаються не тільки брудні але і голодні. Більша частина красноармейців примирає голодом; страйки в Москві є щоденним явищем і майже що тижня відбуваються заворушення, звернені проти советського уряду. На кождому кроці на улицях Москви можна стрінути червоноармейців, що ходять від хати до хати і просять о кусок хліба. Большевицька влада самe тому заборонила красноармейцям виходити з касарень на місто.

З КОНФЕРЕНЦІЇ РАДИ ЛІГИ НАРОДІВ.

РАДА ЛІГИ НАРОДІВ ПРИГОТОВЛЯЄ ПОСТІЙНИЙ МІЖНАРОДНИЙ СУД СПРАВЕДЛИВОСТИ. — РАДИТЬ НАД ФІНАНСОВОЮ ПОМОЧИЮ ДЛЯ АВСТРІЇ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 21. червня. — Рада Ліги Народів робить всі приготованя для уладжения Постійного Міжнародного Суду Справедливости, в надії, що до осени найдеться потрібне число держав, що належать до Ліги, аби потвердили протокол про сей Суд, так щоби він вже був готовий, як збереться на другу сесію 36ір Ради Ліги Народів дня 5. вересня, 1921.

Рада Ліги Народів радила над многими справами, які приладили її комісії, але богато ще остається до полагоди.

Банкова група, яка заступає Велику Британію, Францію, Норвегію, Швецію і Данію, виготовила плян фінансової помочі для Австрії під покровом Ліги Народів.

Потім Рада Ліги Народів передасть сю справу алиянтській Конференції Амбасадорів і Найвисшій Раді.

ПРОМОВА ГЕНЕРАЛА ДЖАНА КРИСТІЯНА СМУТСА.

ЛОНДОН, 21. червня. — На нинішній сесії премієрів країв Великої Британії в офісах Ллойда Джорджа при Давнинг стріт 10, виголосив довшу промову премієр Південно-Африканської Спілки, генерал Джан Кристіян Смутс.

У своїй бесіді він вказав на потребу мировоі політики, яка одинока може повести до розоруженя всіх держав світа. Британська Імперія, казав він, не має воєнних ані заборчих цілий і тому все готова приступити до переговорів у справі загального розоруження.

Далі він заявився за тим, аби Англія і всі британські краї ставились як найбільше прихильно до Америки. Найпевнійший шлях до мира, казав він, се приязнь з Америкою, з якою краї Великої Британії вяже стільки спільних справ.

АНГЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ І КОРОЛЕВА УДАЛИСЬ НА ОТВОРЕННЄ ОЛСТЕРСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

ЛОНДОН, 21. червня. — Англійський король Юрій V. і королева Марія відїхали вчера в дорогу до Белфаст, столиці Олстеру (північної Ірляндії) на отворенне олстерського парляменту, яке має відбутись в середу, 22. с. м.

БЕЛФАСТ, Ірляндія, 21. червня. — Місто прибрано величаво і публика готовить торжественний привіт для королівської пари, що має сюди прибути завтра на отворенне парляменту.

АЙРИШІ ХОТЯТЬ САМОСТІЙНОЇ ІРЛЯНДІЇ.

ЛОНДОН, 21. червня. — Президент „айрисьої республики" Де Валера заявив, що Ірляндці не згодяться на домінію в Ірляндії, сеть самоуправний край, що входив би в склад Великої Британії. Вони хотять независимої невтральної держави. Независима Дряндія, каже він, не допустить до нападу на Англію і вона яко вільна держава буде ліпшою охороною Великої Британії а не гіршою.

АЙРИШІ ПАЛЯТЬ ДВОРИ.

КОРК, Ірляндія, 21. червня. — Двайцять повстанців напало на двір старого 70-літнього лорда Бендона. Його забрано; жінку і слуг замкнено, а двір підпалено.

Потому прибуло військо і згасило огонь. Напад був уладжений айрисьими повстанцями.

МІЖНАРОДНЯ БЕЗДРОТНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

ПАРИЖ, 21. червня. — Нині відчинено формально Міжнародню Бездротну Конференцію в Сорбоні (в Парижі), в якій беруть участь представники Англії, Франції, Злучених Держав, Італії і Японії.

Представники казали у своїх бесідах, що бездротний телеграф буде в недалекій будучині практичним засобом порозуміння.

НІМЦІ ЗОРГАНІЗУВАЛИ НОВУ НІМЕЦЬКО-РОСІЙСЬКУ КОРАБЕЛЬНУ КОМПАНІЮ.

БЕРЛІН, 19. червня. — Німеччина скоро приступає до здійсненя торговельного договору з советською Росією.

Перша дала почин до сього корабельна компанія „Гамбург-Америка Лайн", котра створила свою побічну корабельну лінію під назвою „Німецько-Російска Перевозова Компанія".

Советське правительство наділяло сю компанію монополем (виключним правом) для товарових перевозів.

Замітно, що перший транспорт з голодуючої Німеччини до Петрограду буде ладунок пожыви.

КРАЇНА ЛЬВИЦЯ ВЕРХОВОДИТЬ НА БОЛЬШЕВИЦЬКОМУ „3-ТЬОМУ ІНТЕРНАЦІОНАЛІ".

РИГА, столиця Латвії, 21. червня. — Сюди доносить з Москви, що на зїзді „третього інтернаціоналу" взяла верх крайна лівиця під орудою военного міністра Троцького, губернатора Петрограду Зіновєва, і Короля Радека з Німеччини.

Ленін виголосить промову про внутрішне положенне в Росії здасть звіт про Російську Осередню Спілку Кооператив.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper,publisbed daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: ПЕРЕДПЛАТА.
Three cents the copy. Поодиноке число три центи.
One year ..... $ 7.00 На рік ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75 На пів року ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00 На три місяці ..... $ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates. В Джерзи Сіті і заграницею.
One year ..... $10.00 На рік $10.00
Six months ..... $ 5.00 На пів року ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75 На три місяці ..... $ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ІСТОРИЧНА ОСНОВА УКРАЇНСЬКОГО ПИТАННЯ.

Під таким наголовком помістила прасьна чеська газета „Трібуна" велику вступну статтю професора університету д-ра Яр. Бідла.

Автор розказує в ній історію бувшої російської і бувшої австрійської України та між іншим пише:

„Чому побідив сепаратистичний (відділення від Москви і Польщі) рух?

„Се спричинило головно переслідуванне українського руху. СПІР МІЖ РОСІЙСЬКИМ УРЯДОМ І УКРАЇНЦЯМИ МАВ ГЛИБОКІ ЕКОНОМІЧНІ І СОЦІЯЛЬНІ ОСНОВИ, БО ПЕРЕСЛІДУВАННЄ УКРАЇНЦІВ ОЗНАЧУВАЛО САМЕ ГНІТ ШИРОКИХ НАРОДНІХ МАС. Їх провідники старались освідомити ті маси таким робом, щоби устало використуванне їх шляхотськими поміщиками і промислово-купецьким капіталізмом, і тому ширили серед них соціялізм, якого головним представником був проф. М. Драгоманів. Ся черта українського руху була, здається головною причиною, чому російський уряд так його переслідував, що аж до перевороту в 1917. р. був усе представником і оборонцем шляхотсько-політичних інтересів.

„Між Українцями побідили сепаратистичні змагання тому, бо український рух був в основі своїй народній, демократичний, і тому не міг погодитися з утиском великорусської шляхотської влади. Держави справді народні, що опираються на народі і бережуть його інтереси, не можуть бути імперіялістичні; не можуть терпіти насилля одного народнього елементу над другими.

„Будучою історією будуть кермувати дві головні, елементарні сили, що надавати-муть напрям розвоєви випадків; освідомленне всіх народів і змагання осягнути як найповнійшу політичну незалежність; змагання народніх мас до найбільше справедливого і доцільного вирівнання соціяльних ріжниць. Ніякий народ не знесе вже панованя другого; ніяка людина не стерпить несправедливости".

БОЛЬШЕВИКИ ТА РЕЛІГІЯ.

Аж дві рівночасні телеграми, одна з Ревалю, друга з Берліна, звертають увагу на акцію московських большевиків проти релігії.

В звязи з тим не від річи буде пригадати дещо з того, що про відношенне до релігії говорять не противники, але приятелі московських большевиків. Большевицький німецький письменник Артур Голічер в своїй книжці під наголовком: „Три місяці в Советській Росії" подає богато цікавійші факти як нам приносять згадані телеграми. До того його слова, як большевика, позваляють нам провірити факти, подані в телеграмах.

На основі своїх власних обсервацій каже Артур Голічер, що нагінка большевиків на релігію мала якраз зовсім инчий вплив, як вони собі бажали або як вони сього сподівалися. Він коротко реасумує свої обсервації в твердженню, що релігія в Росії через большевицьке переслідуванне стає щораз сильнійша. Він каже, що вона тепер така сильна, як ще ніколи не була.

Він наводить богато фактів, щоби доказати правдивість своїх слів.

Ось один: Недалеко від будинку, котрий займала колись російська Дума, находиться капличка з іконою Іберійської Богоматери. Проти неї давнійше була друга ікона, також Пречистої Марії, вправлена в стіну. Большевики розбили сей другий образ, як вони розбили богато других образів. На місце його вони виставили таблицю з написею, винятою з книжки соціялістичного письменника Карла Маркса: „Релігія се опіюм (дурійка) для людий". Наслідок большевицького поступку такий, що нині російські селяни, знаючи, що проти ікони Іберійської Богоматери була друга ікона, хрестяться 12 разів перед іконою Іберійської Богоматери, а потім обертаються та хрестяться 12 разів перед словами Карла Маркса.

Ось другий факт того самого большевицького письменника: Большевики докладали усіх сил, щоби викорінити в народі віру в чуда. В тій цілі вони казали отворити гроби з мощами святих, про котрих православні вірили, що вони лежать нерушені гнилиною та що вони роблять чуда. Отворені трумни з обрядливим шмятем та кісткими большевицький уряд розіслав спеціяльними пропагандовими возами по селах, щоби переконати селян, що все, що православні попи говорили про чуда, се чиста брехня. З усіх сіл селяни гурмами сходилися на двірці подивитися на відкриті трумни. „Але що селянин каже тепер?" — питається німецький большевик. „Він каже, що святі були розумнійші від большевиків; що зараз після жовтневої (большевицької) революції святі покинули свої трупи і перенеслися до неба, полишаючи на свое місце все те смітте".

Сей большевицький письменник говорить також про наслідки большевицької політики супроть попів. Він згадує приміром про те, які наслідки потягнуло за собою большевицьке примушуванне попів до праці. Артур Голічер, на основі власних спостережень, каже, що як Москалі, побачили, що до найтяжчої праці примушують не лише попів, до яких московський народ не має великого поважання, але з закономінів, народови стало дуже прикро. Се видно з того, що селяни та бідні люди достарчають попам поживи та убрання і роблять все, щоби їм вигідно жилося. Наслідок такий, що духовенство в Росії мається нині краще і має більше пошанівку, як колинебудь передтим...

І Голічер признає, що такі наслідки міг предвидіти всякий, хто хоч троха розуміється на людській психольогії (душі). Значить, большевики в своїй політиці не зрадили навіть сеї крихітки знакомости зі законами людської душі.

КУДИ ПАН БОРИСКО СПІВАЄ?

Пан Бориско обрахував при помочі таблички множення, що Велика Британія цілком зле провадить свою державну господарку. По скінченню рахунків обтер піт з чола і таке написав:

А між Українцями є мудрагелі, які сподіваються, що це британське правительство, яке творить рішні крізи, хаос і безладде у себе дома, яке копає яму під самим собою — що воно вимолить Східну Галичину зпід польського панування. І злочинним рукам британських імперіялістів вони готові повірити долю і волю чотирох мілліонів українських людий — а може й цілого українського народу. Це є ті наші мудрагелі, правники і політики, які безсоромно заявляють, що Велика Британія є одним з правих власників Східної Галичини.

* * *

Хто читає „Народну Волю", ще не бачив, аби пан Дамян Бориско колинебудь написав, що Східна Галичина є в злочинних руках польських імперіялістів, з яких її треба вирвати.

Ані ще ніхто не бачив, аби пан Бориско протестував проти того, що пан Іоффе і пан Раковський віддали дня 18. марта, 1921, Східну Галичину в руки польських імперіялістів.

* * *

Натомісць, пан Бориско протестує, аби не виривано Східної Галичини з рук польських імперіялістів і не віддавано її в руки англійських імперіялістів.

Рішні мудрагелі — каже пан Бориско — всякі правники і політики готові повірити долю і волю чотирох, а може й цілого українського народу, британським імперіястам.

То такі річи готові зробити правники і політики.

А монахи готові лишити Східну Галичину і далі в руках польських імперіялістів.

* * *

Чому, то всяко можна гадати.

Одні можуть думати, що монахи все роблять наперекір другим.

Другі можуть думати, що монахи хотять бути оригіналами.

Треті можуть мислити, що монахи гадають вертатися скоро до Галичини.

Інші знова можуть мати таку думку, що пан Бориско Польщі не обраховує, чи вона добре веде господарку, бо на марки то як на нього вийдуть заведіні суми, а фунти стерлінгів то іще легка річ, навіть при помочі таблички множення. Отже Польща у нього „ол райт", а Велика Британія „гуд фор натінг".

Ще інші можуть вгадувати, що пан Бориско яко соціяліст тримає сервус з Пілсудським, котрий також каже, що є соціяліст, а з Ллойдом Джорджем то вже за нїщо в світі не хоче сервус тримати. І тому він постановив собі стояти при Польщі, а Велику Британію знищити і скасувати.

* * *

Великі розмахи і великі пляни політичні, нічого й казати.

Але ми певні, що пан Бориско не найде серед своїх читачів ані одного, котрий би разом з ним боявся, що Галичина може стратити польську неволю, а дістатись в англійську.

Передівсім, що англійської неволі нема ніде. Як нарід хоче, то може собі у Великій Британії уладити таку свободу, яку хоче. Як пан Бориско не вірить, то нехай гляне до якоїнебудь енциклопедії і прочитає собі про Нову Зеляндію, а побачить, чи більшу свободу мають робітники і селяни у Великій Британії, чи під паном Троцьким і паном Раковським, яких пан Бориско так величає та обожає.

Остаточно, нехай пан Бориско пійде на віче й спитається: — Хто хоче заміняти польську неволю на британську?

А побачить, кілько буде з ним за польською неволею, а кілько буде за неволею британською.

* * *

Але такого питання нема. Ніхто ніколи не хотів ані не хоче віддавати Східну Галичину в англійську неволю.

Ніколи жадні мудрагелі за такою неволею не агітували, ані не агітують.

Ми тут лиш порівнали польську неволю дійсну з англійською неволею для Східної Галичини, видуманою паном Борискои, або людьми, котрі вірять пану Борискови, знали, яких він способів уживає, щоби заскрити і мовчати про польську неволю в Галичині.

В тім можуть бути причини рішні. Може бути одна із згаданих, а може бути й та, що пан Бориско яко большевик обовязаний обороняти польсько-большевицький мир з Ризи, підписаний паном Домбським і паном Іоффе і потверджений польським сеймом і московськими советами.

Але нас мотиви політики пана Бориска меньше обходять. Сас обходить сей факт, що пан Бориско ділає на шкоду українського народу в Галичині і видумуючи із скрентонських димів якусь англійську неволю для Східної Галичини, рівночасно тимисамими димами закриває перед українським загалом польську неволю і всі її злочини та страхіття.

* * *

Пан Бориско видумав собі англійську неволю, яка у нього далі стане англійською хоробою. І він бореться проти неї як герой в романі Сервантеса, Дон Кіхот, боровся проти вітраків. Є та лише рішниця, що пан Бориско навіть не грає дійсної ролі героя, але роль його чури Санча Панзи, а „Народну Волю" перемінив на шкапу Розінанте і давай з нею розганятись із скал скрентонських проти вітраків, проти видуманої скрентонським Санчом Панзою — англійської неволі.

Чоловік при здоровому умі глядить на ці новомодні лицарські герці у Скрентоні і головою хитає:

— Де Ви взяли, пане Бориско, тої англійської неволі? Шкода Вашого риншгунку і бідного Розінанте! Потаракчетесь по скалах і майнах, а таки нїщо не вийде, бо світ і люди дуже добре знають, що нїхто Галичини не віддає в англійську неволю, а навіть якби і найшлися такі, що давали би, то Англїи би не приняла!

Тож спамятайтесь, пане Бориско! Хваліть Троцького; величайте Раковського і бийте в литаври на честь Іоффе; про Пілсудського і його злочинну компанію мовчіть, — але лицарські герці на бідному Розінанте проти видуманих англійських вітраків у Скрентоні покиньте, бо тим вже нікого не здурите!

СУПОКІЙ.

Супокій — святеє діло
В супокійнїй чаші,
Но як в час війни та бою
Ти зовсім до супокою, —
Зрадник або трус єси.
Бо коли народи в згоді
Враз працюють, щоб природі
Вирвать тайну не одну,
В тьму життя влить світла до-
[сить, —
Горе, тому, хто підносить
Самовільную війну.
Но коли в робучу пору
В нашу хатч і комору
Закрадаєсь лиходій,
Щоб здобуток наші розкрасти,
Ще й на нас кайдани вклясти, —
Чи й тоді святий спокій?...

Іван Франко.

ВОЛОДИМИР ГНАТЮК.

В 50-ті роковини уродження.

(Від власного кореспондента).

Хто се є Володимир Гнатюк? — запитаєте, американські браття, бо се імя певне тільки декому з Вас відоме.

На се Вам скажу, що Володимир Гнатюк є дуже заслужений український письменник на полі збирання, порядкування й наукового обробления творів народньої здовесности, себто народніх казок, пісень, приповідок і т. д.

Наука, яка займається дослідами над творами нарлньої словесности і по ученому називається **фольклор**, є дуже важна. З неї ми пізнаємо життєуттє кождого народу.

Фольклором займалося в нас богато визначних письменників. Світову славу студіями про українську народню словесність здобув собі Драгоманів.

Між теперішніми українськими фольклористами найвизначнійше місце займає Володимир Гнатюк.

Володимир Гнатюк є селянський син з Бучацького повіту. До гімназії ходив у Бучачи, опісля в Станиславі, де в 1894 році здав матуру.

Вступивши на фільософічний відділ львівського університету, де студіював передовсім українську мову й літературу, Гнатюк у Львові швидко познакомився з нашим славним письменником д-ром **Іваном Франком**, який при своїй дивній всесторонности був також визначним фольклористом, і з **Михайлом Грушевським**, який власне тоді приїхав до Львова з Києва і обняв новоутворену катедру української історії в львівськім університеті.

Ще як студент університету став Гнатюк близьким співробітником Грушевського і Франка в їх організаційній і науковій діяльности в Науковім Товаристві ім. Шевченка, а саме секретарем Наукового Товариства ім. Шевченка, членом редакційного Комітету „Літературно-Наукового Вістника", який Наукове Товариство ім. Шевченка почало видавати в 1898 р., членом Дирекції „Української Видавничої Спілка", заснованої в 1898 р.

В 1898 р. Гнатюк був головою комітету, який устроїв ювилейний обхід 25-літної письменської діяльности Івана Франка.

Скінчивши університет, Гнатюк остав далі при дотеперішній літературно-науковій праці.

Як секретар Наукового Товариства ім. Шевченка, як видавець етнографічних Збірників сього Товариства, як член редакційного комітету „Літер.-Наук. Вістника (до 1907р.), як редактор видань Видавничої Спілки вложив він дуже богато цінної праці в українське письменство.

Зладив також богато перекладів з чужих літератур, писав публіцистичні і літературно-наукові статті в українській пресі.

За його наукові заслуги іменовано його не тільки **дійсним** членом Наукового Товариства ім. Шевченка але також чужі наукові інституції відзначили його своїми науковими почестями.

В осени 1918 дістав він запрошенне від Української Академії Наук у Київі переїхати до Київа як член Академії, одначе воєнні події перешкодили сьому.

Особисте життє Гнатюк склалося важко — через грудну недугу, яка почала проявлятися в нього від 1902 р. Останніх 10 літ він перележав переважно в постелі або пересидів у комнаті, — обложений книгами, ніколи не перестаючи працювати.

Та все таки доси він успішно перемагав недугу і дожив отсе до 50-ого року життя в лїпшім здоровлю, ніж було воно нераз перед тим.

Маймо надію, що він ще довго проживе — на користь української письменству і українському народови.

Відень, 29. мая 1921.

Д-р Михайло Лозинський.

З ДНЯ.

ПАН ЯЦКІВ.

Пан Михайло Яцків бере місячно польської пенїи 100,000 шмарок, то є 75 долярів.

Питанне є, кілько в теперішніх часах треба шмарити шмарок, аби вони були варта за 30 сребренників?

ОСЕЛЕДЦІ.

Большевики голодному населенню Петрограду і Москви привезли великі ладунки оселедців.

Другі люди не їдять оселедців в літі, то дають їдним голодним Москалям. Дають за золото.

Але, як звісно, оселедні люди їдять яко „апетайзер". А що буде, як голодні по оселедцях дістануть добрий апетит і схотять їсти і пити?

Золото вичерпується, а нового не прибуває.

КОРОЛЬ І ОСЕЛЕДЕЦЬ.

Колись в Петрограді і в Кронштаді воєнні кораблі стріляли на честь королів. Тепер стріляють на честь оселедців.

Скажете, що прийшла зміна.

А по правді, то ні. Як королі були, так і є далі. Змінилось хіба те, що тепер, за пролетарської влади, оселедець є королем і всі йому поклоняються.

ДАВНІ ЧАСИ.

Чи памятаєте ті часи, як ще рублі були грошї?

То було давно, дуже давно, ще за ш-марки у світі нічого не було чувати.

ЯКІ ВІСТИ З ГАЛИЧИНИ?

— Які вісти з Галичини?

— От пишуть, що арештовано український хор в Бучачі, за се, що співали поему Шевченка „Гамалія".

— То все, більше нічого нема?

— А ще пишуть, що у Львові арештовано 4 польських вищих урядників за крадіж.

ЩО ДІЄТЬСЯ НА УГОРСЬКІЙ УКРАЇНІ?

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

Ужгород, 24. мая, 1921.

Прощання губ. Жатковича. — Часописи про бувшого губернатора. — Границі П. Руси зі Словаками. — Руські партії. — Гланка в Ужгороді. — Заг. збори „Просвіти".

Вже в попередніх листі доносив я про то, що в Празі прийнято резигнацію губернатора Підкарпатської Руси д-ра Юрія Жатковича. Дня 17-го мая повернувся Жатковичу з Праги в Ужгород, де його привітали представники руських партій. В імени зібраних промовив директор Августин Волошин. Говорив він, що хоч Пікарп. Русини мають в чеській республиці більше свободи як мали в Мадярщині, хоч здїлали значні кроки на економічнім і просвітнім полї та на полї політичної організації — то мимо сего вибудування автономії П. Руси не йде так як представляли собі Русини та як се їм обіцяно. Авг. Волошин звернув увагу на заходи чеських центральних політів, які проти Підк. Русинів підмагають і підтримують галицьких москалофілів, щоби релігійними (православе!), класовими і язиковими роздорами розбити одноцільний фронт Русинів і тим легче з Праги володіти. Бесіднік вказав на те, що нині вважає Прага Русинів незадібними правити собою, але коли Підк. Русини прилучувались до Ч. С. Республики, тоді уважано їх зрілими і заявив, що політика Праги мусить змінитися, бо неможливо, щоби народ св. Вацлава, св. Кирила і Методія здобрав теперішню політику та цілі Чехи хотіли записати в свою історію ту вину проти себе, що вони не хотять дотримати даного слова, межинародного зобовязання і славянської солідарности. При кінці дякував бесідник губернаторови за його довгий тепершній труд, бо що до теперішнього П. Русини не дуже заслуга д-ра Жатковича і братів Русинів в Америці, які зробили умову в Філядельфії, на основі якої прилучено П. Русь до Ч. С. Республики.

На промову А. Волошина одповів др. Жатковичу, що в Ужгороді остане ще з місяць, а потім виїде до Америки, щоби там далі працювати над свободою П. Русинів. Вказав він на то, що межинародний договір обезпечує П. Русинам повну свободу, яка потрібна в розвою культурних, політичних і господарських інтересів — а тільки тепер треба вести війну о те, щоби точки того договору були точно виконані. (Очевидно!). Далі подав, що през. чехослов. республики др. Масарик відноситься до Русинів зі щирою любовю, але як конституційний чоловік республики мусить числитися з напрямом політики більшости теперішнього парляменту. До тепер Прага мало занимається нашими ділами, но тепер вже ліпше пізнають Чехи наші права і вже надіятися, що в найблизшій будучности дасться переминити напрям пражської політики на П. Руси. Свою програму що до конференції Русинів з Чехослов. Республикою — говорив Жатковичу — він не зміняє, але **льояльно** буде далі домагатися виповнення заключеного договора. По сім передав урядовання в руки дотеперішнього віцегубернатора др. Еренфельда.

З нагоди резигнації губернатора лутешні новинки повні статей. Найтверезійше пише орган д-ра Йосифа Камінського (Карпато-русскій Вѣстникъ). Про бувшого губернатора каже: „Не можемо затаїти того, що він **доброго желав і хотів для сього народа,** но безусловно винен в тім, що перебрав **місце губернатора без всякої власти,** перебрав, **знаючи добре, що правительство республіки зовсім не желало перевести нашу самоуправу".** Чи справді др. Ж. знав з гори, що правительство республіканське не желало перевести самоуправу? — не знаємо, але сумніваємося, щоби він був міг то знати з гори і — мимо того щоби він переняв уряд. За те дальші заміти оправдані і річеві: „Йому підпори треба було шукати **в народа,** треба було злучити сили всіх горожан, треба було глядати дороги для злуки — а не вибирати одних, а віддаляти від себе других. Замість злуки сил народа — він міг видіти, що **не має коріння в народі.** Коли би він, бачучи добре, супротивлення влади, попробував був сміло показати, що ціла П. Русь невдоволена ділами влади, ми нині не стояли би там, де були ми за часів Брейх. Що буде далі — не знаємо. Жатковичу виїздить до Америки і там на свобідній землі свободного народа відкрие тайни всего, що од Вільсона до теперь сталося — но се мало дасть нам втїхи. Ми тут на рідній земли нашій лиш то видимо, що ні нового губернатора, ні віцегубернатора, ні жупанів, ні референтів автономних діл не заміняють уроженцями Підк. Руси, на далі остаються тут тисячі і тисячі урядників, які не знають ні нас, ні нашу мову, на далі продовжаєся торговля вірою і землею, на далі будуть з нами робити досліди, щоби ні капля довіря не осталася в народа до влади. Ми ждали зміну цілої дотеперішної політики. Сего не бувало. Ми надіялися, що влада передасть до наших рук всі наші права, щоби ми на основі чотирох пунктів мировой конференції по думці самоопределення народів самі могли вибудувати нашу нещасну країну. ...Говорім отверто і розумно. П. Русь зі своїм півмілліоновим населенням така мала, що для управи сеї землї маємо досить своїх урядників. Не забуваймо, що слово йде про автономні діла. Церков, школа, адміністрація. Коли подумаємо, що в такій маленькій країні не треба жу-

Найбільший, найскорший корабель в світі. Найчемніїша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусїднім місті находиться наш місцевий агент.
ДО УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ЛИТВИ І ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЇВ ЧЕРЕЗ HAMBURG:
SAXONIA ..... 21. липня
II. кляса $180, III. кляса $125
Такса $5.00.
ЧЕРЕЗ CHERBOURG, SOUTHAMPTON, LIVERPOOL & GLASGOW:
ALGERIA ..... 25. червня
BERENGARIA ..... 30. червня
CAMERONIA (новий) 2. липня
CARONIA ..... 2. липня
AQUITANIA ..... 5. липня
CASTALIA ..... 9. липня

панів, які тільки передають розказ губернії, або займаються видаванєм пашпортів— а всю адміністрацію могли би вести губернія через окружні начальства і т. д.

Причини, їзза яких вніс др. Жаткович свою резигнацію, були ті, що їх наведено в горі: до нині не передано самоуправи П. Руси до рук П. Русинів. Але кромі того є ще друга болюча справа. До нині не урегульовано границь між Словаччиною і Під. Руссю. Руські частини жупи Спиш і Земплін находяться в цілости під володінням Словаків. В справі розмежования одбувалися вже кілька разів конференції, які однак не довели ні разу до аби-якого порозуміння. А нині доносять часописи, що жупани Словаччини на зїзді в Братиславі (Нємцьбургу) приняли плян нової організації жуп. Земплінський жупан др. Славік рішив в той спосіб реорганізувати земплінську жупу, що „долучив до той жупи і **великоберезнинський** округ, до якого належать чисто руські нотаринти: Дубриничі, Перечин, Невицьке, Велика Березна, Волосняка, Ставне і Соля — нині ще всі при Підк. Руси. Отже: **замісць щоби до Підк. Руси були приключені руські частини Земпліна і Спишу — то ще й від куцої П. Руси задумав др. Славік одірвати цілу-ро руські.** Чи сей проект затвердить правительство — не знати, та вже сам проект свідчить про апетити і настрої.

Все лиш од одного загального цїля: губернатор не опирався на партіях, партії, які є, не опираються знов на народі. А всі ось так собі в воздусі. Інакше воно в даних обставинах і не може бути. Як може якийсь народ одгравати політичну ролю, як може піднестися економічно — коли 90% того народу не вміє прочитати часопису та господарської книжки?! Як може стати народ в обороні своїх прав — коли він темний, сліпий, коли він залом не знає чи має які права, а як має — то саме які? Чи був хто, що знизився до того нахабства і пішов під селянську стріху, щоби туди понести світло? На жаль треба сказати, що ні. Зі всіх наших, українських, земель Підк. Русь найтемнійша і найбільше знищена економічно. Тут треба зачинати **працю з долу, від корення, працю дуже непоплатну, дуже тяжку і дуже непопулярну** — але одиноку, що може видати плоди: **се просвітно культурну.** Доки та праця не є зроблена, до політичної не може переходити. Такий є розвій кождого народа, кождої суспільности, а коли хто инакше робить, то або новик на полі політичнім, або ходить йому о дешеву популярність, коли вже не що гірше.

Руських партій, які нині живуть на П. Руси і які мають свої часописи, є много. Аж за много, дуже за много. Народними партіями є отсі: 1) **партія Волошина,** якої органом є „Нова Русь" (виходить в Ужгороді раз в тиждень XXII річник). В тій партії групується головно духовенство, тому заступає „Нова Русь" інтереси духовенства, уніятів. Партію сю може би порівнати з народовецькою партією в Галичині в 80-и роках минулого віку. 2) **руська хліборобська** (земледільська) **партія,** заснована в 1920 р., в якій працює головно др. Юлій і др. Михайло Бращайко. Їх органом є **„Руська Нива"** (раз в тиждень, в Ужгороді, 4 рік). Хтось, що не обізнаний з відносинами, подумає: о, на П. Р. поступило суспільно-господарське життя вже так далеко, що там руські хлібороби утворили вже свою особну партію! Там стоїть високо культура! Коби! Секрет повстання сеї партії такий: партію сотворили не хлібороби, а повстала вона як відгомін — з Праги. До чеського парляменту має П. Р. вибрати 9 послів, кожда з чеських партій хотіла би мати на П. Р. своїх сторонників. Отже і чеська аграрна партія стала організувати на П. Руси **„руську аграрну партію"** та навіть стала видавати орган тої партії „Село" (раз в тиждень, виходить в Мукачеві). Як реакція проти „руської аграрної партії" заложеної Вехами — повстала „руська хліборобська партія", яку заложили брати Бращайки. Програма тої партії мало чим одріжняється од програми партії А. Волошина, мало чим, а мабуть і нічим... кромі назв та формату організації... Обі партії жиють у великій згоді. 3) а властиво 4) є **Підкарпатський земледільський Союз** на якого чолі стоїть др. Камінський. Органом тої партії є „Карпаторусский Вестник" (в Ужгороді, раз в тиждень, І. рік видання). Рїжниць межи аграрною партією Бращайків і аграрною Камінського в аграрних справах не має жадних. Рїжниці хиба в особах, в тоні опозиції (Карп. Р. В. більш опозиційний, заступає сильно карпаторуське автохтонство), та в тім, що тут є органом „Руська Нива" — а тут „карпаторусский Вестник". (Се „русский" напечатано комічно, бо перше є є велике, а друге сховалося в його животик... З далека: бачили „руский", а щойно возьмеш під ніс, а там друге с.. В 1919 р. назывався сей часопис „Карпаторусский... Нині він „русский" але виступає проти кацапів і православя). Що до сути програми нічим не рїжняться ті всі партії: Волошина, Бращайків і Камінського. 5) партія є Евгена Пузи: **руська соціял-демократична партія.** Пуза військовий старшина мадярської армії, потім український в Галичині, а тепер чеський. Як чеські аграрії так і чеські соціял-демократи хотіли мати і свою партію на П. Руси. От і заложено, заложено так само як закладається на П. Руси і инші партії: 1) винайматься льокаль, 2) Зачинається видавати часопис, 3) видається горячі відозви і зазиви, щоби люде вступали до партії, 4) люде консеквентно не вступають, 5) часопись виходить раз на тиждень і 6) — конець всій роботі.

„Руська соціял-демокр. партія" мала велике поле до поширу в П. Руси. Число фабричних робітників вправді тут не велике, бо крім головно аграрний, але ті наші робітники, які є, зорганізовані в мадярській с. д. партії, яка в 1920 перемінилася в „международную социялістичну партію" (комуністичну), а який ведуть перед Мадяри. Пуза вряд з Остапичуком заложили „руську соц. дем. партію" — але без робітників. Русинів робітників хоч би в самім Ужгороді вони не зорганізували, ані навіть не пробували організувати, за те стали закладати комітети с. д. партії по селах в горах. Але що не письменний бойко або гуцул розуміється на партії, а ще соц.-демократичній?! Ті соц.-дем. комітети по селах істнували так довго, як довго відповідний товариш був в селі. Так не зловив Пуза села, ні не взяв міста. На 1. мая 1920 та 1921. ся партія „робітнича" не була навіть в силі зробити маніфестації (Пуза робив маніфестацію 2. грудня 1920, уряджуючи іменити губернаторови...) Органом партії був „Народ", тепер „Вперед" (в Ужгороді, раз на тиждень). 6) Статистична партій не була би повна, коли би не згадано **„руської трудової партії"**, якої органом є „Русская Земля" (раз в тиждень, в Ужгороді). Партію заложили галицькі кацапи, найбільшим „чоловіком" тої партії є др. Гагатко, ленко з Галичини. Ся партія „русская я", — „один народ" і „православная віра" — се її найвищі ідеї. Партія ся бе повною силою проти всего, що народне, вона то розбила в 1920 р. перші загальні збори „Просвіти" в Ужгороді, а „Русская Земля" пише статті проти Шевченка, що він виступав в Іваня Гусі проти папи римського... іт. д. В. 1920 р. розвела ся партія акцію за „русским літер.азиком" в школах. Селяни, які не вміють читати, кричали, що хотять „русского, літер. азика". Але життя пішло своїм бігом: хто на хитких основах будує — валиться. І от нині справа вже впала, за те тепер іде акція за „русско православною вірою". Сей клич знаходить добру почву, бо дотеперішне духовенство в більшости ще мадяронське, але знов ціла акція кінчиться фіском: православні не мають людей, в Ізі став православним попом — Жид, православних попів хотять селяне о стільки — о скільки ті не беруть нічого за треби. Колиж і православні стали брати, питають мужики яка є рїжниця? В кінці належить піднести ще й то, що много духовних, які були близькі кацапам — тепер кидають їх їзза релігійної ворожнечі і переходять до партії Волошина. 7) **Международна соціялістична партія** (комуністи) мають руський одділ і видають комуністичну **„Правду"**, (раз в тиждень в Мукачеві), яка всіх лає і вихваляє большевицький рай. (Найменьше прихильників має „Правда" між тими емігрантами-Українцями, які на Україні бачили і на своїй шкурі перезили большевицький рай... 8) Брат губернатора Жатковича, Теофіль, видавав часопис **„Русинъ"** (раз в тиждень в Ужгороді). Се був особистий орган пана губернатора. А що пан губернатор стоїв над партіями і був безпартійний, то й „Русинъ" був органом **„безпартійної руської партії".** Писаний гіршою мовою, як тут писали в XVI та XVII віці, його ніхто й не читав, хиба часом Українці-емігранти вичитували його, вишукуючи гумористичних фраз, в роді „предъ преданіемъ себе стану спанія, я розмышляль: что то є Русинъ і т. д....

Отсе перегляд важнїйших партій та часописів руських. (Только само є й мадярських партій, а ще більше часописів). Всі ті часописі виходять: кажда раз в тиждень і подають вісти які вже пару днів перед тим всім відомі з мадярських, чеських або німецьких часописів, не сповняють отже інформаційної служби. Але і їх партійна одрубність така, що безпечно „Наука", „Руська Нива" і „Карп. Р. Вістник" можуть злятися в оден коли вже не щоденник, то на пів роденник, який виходив би 3—4 рази в тиждень. Фактом є, що інтелігенція і міська ісїальська) читає для інформацій виключно мадярські щоденники, чим далі держиться мадярської культури і т. д. Ходять слухи, що такий руський щоденник має бути заложений в найкоротшім часі.

12. мая приїздив до Ужгорода Андрій Глинка председатель словацької людової партії. На скликаній нараді руської інтелігенції звязівся репрезентантів партії Волошина, Бращайків і др. Камінського. А Глинка пропагував заложенне руської партії, яка вела би боротьбу проти „большевицько-шизмацицької агітації і терора", уділ в боротьбі обіцяв брати і др. Камінський, дир. Волошина і инші. Ухвалено на внесок Волошина не закладати нової партії, а для оборони свободи віри і народности злучити в одно ті партії, які стоять на основі християнського світогляду і чистоти політичної моралі. В тій цїли вибрано комісію. Отся злука партій зверталася проти кацапів і проти Чехів. Але чи злука мати-ме які реальні наслідки та чи викаже яку реальну силу — покаже найближша будучність.

На 16. червня скликані загальні збори „Просвіти", які заложено перед роком. Доси розвинула „Просвіта" широку — як на час і середники — дїяльність. Видала 8 чисел популярних книжочок, утримує читальні, які дає вистави в Ужгороді та по инших місцостях П. Руси, дала основу до заложення музею і т. д. — та про се вже другим разом.

Комінецький.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Мимо волі мусите їх любити!

Вони ВИРІЖНЯЮТЬСЯ

Вони є ЗНАМЕНИТІ

БІЧ-НОТ

ЦИГАРЕТКИ

20 for 15¢

ДЕТЕ ДО КРАЮ?

Ви мусите їхати через Ню Йорк. Чому вам не їхати через свою українську інституцію котра совісно обслугує Українців від довших літ. Ми вам виробимо пашпорт дистово в кількох днях, замовимо вам добре місце на кораблї а ви приїдете до нашого офісу тільки один день перед відходом корабля. Всї розходи в Ню Йорку які ви будете мати то лише за нічіт одну ніч в готелї. Для вас се значить десятки в вашій кишені. Куфри всякуємо до самого вашого села або міста.

СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ З КРАЮ ДО АМЕРИКИ.

ГРОШІ ПЕРЕСИЛАЄМО через Земельний Банк у Львові скоро і під гарантією. По ближші інформації пишіть або приходіть до котрого-будь нашого офісу. Адреса така:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

520 E. 6th Street — 322 N. 8th Street

NEW YORK, N. Y. — PHILADELPHIA, PA.

А. ПАШУК, през. — М. ТИХАНСЬКА, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ХОЧЕТЕ
ІХАТИ ДО СТАРОГО КРАЮ?
ХОЧЕТЕ
СПРОВАДИТИ РОДИНУ З КРАЮ?
ХОЧЕТЕ
ВИСЛАТИ РІДНІ В КРАЮ ГРОШЕВУ ПОМІЧ?
ХОЧЕТЕ
ПЕРЕВЕСТИ ЯКУ СУДОВУ СПРАВУ В СТАРОМУ КРАЮ, ВИРОБИТИ СОБІ ПОВНОВЛАСТЬ, КОНТРАКТ КУПНА І ПРОДАЖІ АБО ИНШИЙ ЯКИЙ ДОКУМЕНТ?
ХОЧЕТЕ
ВИРОБИТИ СОБІ ПАШПОРТ?
ТО ПРИХОДІТЬ АБО ПИШІТЬ ДО ОДИНОКОЇ В АМЕРИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ІНСТИТУЦІЇ
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, INC.

30 E. 7-th STREET. — NEW YORK, N. Y.

ШИФКАРТИ

продасмо лише по компаніїних цінах на всї лінії до Галичини і з Галичини і до всїх частий сьвіта.

ПАСАЖИРІВ, котрі їдуть до краю ми стрічаємо на станціях, забираємо їх на нічліг до власного чистого і здорового еміграційного дому, опісуємо сї їх пакунками, котрі на жадання також ассекуруємо і перетрямуємо їх пакунки безплатно у своїм сторожкі аж до дня відїзду корабля.

ПАШПОРТИ вистараємо ся зовсїм безплатно.

ГРОШІ посилаємо до всїх місцевостий рідного краю по деннім курсі телеграфічно, чеками і почтою і даємо за гроші повну гаранцію. Після доручення грошій даємо ормїгінальні посьвідки від осїб, котрим вислано гроші.

ВСІЛЯКІ старокрасні справи судові і нотарїяльні успішно полагоджує наш нотар.

Також у всїх прочих справах удїляє совісної поради і дає чесну, скору і точну обслугу найстарший

УКРАЇНСЬКИЙ БАНКИР

на розі Третої Евні і 6-тої улиці в Ню Йорку.

HENRY C. ZARO, BANKER

39 COOPER SQ. DT. U. — NEW YORK, N. Y.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

НЕУРОДЖЕНА ДІВЧИНА

(Оповіданне з 16-сотих років).

(Продовженне).

(2)

— Стрівайте, не так скоро!— перебив йому міський пушкар, — бо то якась нечиста справа.

— Пушкар перехрестився. — Насамперед треба знати, людина то, чи сам нечистий?

Пушкар приступив до Романа і запустив палці в його чуприну.

— Рогів не має... голова людська.

Став обмацувати стопу.

— І нога людська в чоботі, не кінське копито... Отже не сам антипко, але може з ним знюхався... Ось тут, на чолї, даліонї Мати Божа... з Христосхова. Посвячена молитвою священою водою... Перехрестися і поцїлуй!

Роман розсмівся, перехрестився і поцїлував. Біля них стояв другий міщанин, з шапкою Романа в одній руці, з його срібняками в другій.

— Порох не змарнований, — каже. — Бери свої гроші назад!

Роман всипав гроші в кишеню, взяв шапку і приклав льонт до гармати: третої і четвертої. Скоро дим вступився, побачили, що клуня завалилася.

— Се таки нечиста справа! — воркотів міський пушкар.

Романа обступили львівські магістратники і стали вербувати до львівської гармати.

— Спокійне життя в місті не понутру мені, — відповів їм. — У вас гармати хиба на те, щоби з них стріляти на віват при празничних оказіях, чистити їх, та пильнувати, щоби хто не вкрав. Я привик до війни, зрісся з нею. Іду до князя Яремиого гармати, міркую, незабаром будуть мати роботу...

— Хиба роботу різника, не лицарську! — замітив злобно один пушкар.

Роман глянув на него здивований, бо про князя Яремуглиб слава великого лицаря. Оден міщанин сіпнув Романа за рукав і відступив на бік. Роман пішов за ним.

— Такий лицар, як ти, до війська Яремиї, сего збіговища тхїв, чейже не піде! — говорив до него міщанин шепотом, оглядаючися, чи хто не підслухує. — Хиба ти не знаєш, що Ярема ще ніколи не воював із справжніми лицарями?! Від шабель його вояків, від картаків його гармат вже погибла сила своєвільного народу, але... всї те були тільки безборонні хлопці, їх жінки і діти. Він вояк лише з такими, що не мають чим, або й цїлком не годні битися. Ярема дуже пильнує, щоби не попасти на добре заздрення лицарство. Тим то й до його війска їдуть хиба лиш самі труси-різники. Справжній лицар соромивсь би служити у него... Ходім до гурту... Не дорожися. У нас тобі добре буде. Королівські вояки мало коли бачать свій жолд. Щоби не згинути з голоду, рабують народ. У нас не так. Ми платимо добре і точно.

— Батьки міста доконче хотіли такого пушкаря позискати для свого гарнізону, або хоч би дізнатися від него, в чім хиба їх гармат. За виявленне тайни радилися грубо заплатити йому. Але, коли між собою обговорили справу і озирнулися за ним, його вже не було. Коли той міщанин, що з ними балакав, вернув до гурту. Роман всунувсь в товпу і вернув до заїзду, де вже дожидали його обоє Терлецькі. Вони самі, що закинув надійшов, питали Шулїма, чи не знає, де заїхав ротмістр Яремиї, бо Сень Гулевич той нині так засоромив пушкарів міста, загадав вступити до него на службу. Жид обіцяв провідати.

Посадник і ротмістр Мушини таковим на пробі і бачили як Роман стріляв.

— Ось такого дістати би до нас! — промовив посадник. — Але, як він не хоче бути у Львові, то тим тяжше буде звербувати його до Мушина.

— Він мусить знатися з ли хим! — відповів ротмістр. — Розторощив клуню на трісочки!

— Нехай знаеся. Нехай буде й сам з пекла родом, коби лише добре стріляв, не марнував муніції! Як би то знати, що він заоден і де його знайти! Може, як би добре заплатив, пришлось би до нас?...

— Добре заплатив! Чим? Бумаги, чи благословенством пріора Бернадинів, нашого брата?... Бо гроший у вас нема. Мої вояки, як би не рабували хлопів, виздохали би з голоду... Так їм платите! Я вже й сам надумуюся, чи не пустити вас кантом...

— Як кажу „добре заплатити", то не думаю буквально. Мушину більшу плату лиш обіцяти йому... Опісля нехай жиє так, як ви, з цїлим нашим гарнізоном. Гадаю, що вам не так то дуже зле у нас з тою платнею, хоч лише обіцяною.

— Трібуйте!

Скоро лиш посадник вернув до заїзду, Шулїм прийшов до него.

— З вами — каже — прїхав ваш ротмістр. Мабуть буде знати свого товариша по ремеслу, ротмістра у князя Яремиї. Може би ви були ласкаві спитати свого ротмістра, де тамтой заїхав? У мене є пушкар, що нині здивував всїх пушкарів нашого міста. Хоче іти на службу до Яремиї.

— Що? Той молодий пушкар тут, під одним дахом зі мною?! — скрикнув посадник. — То палець божий, що ми так зійшлися. Він напевно буде мій. Зеди мене до него!

Ще того самого дня Роман Горпинський, тепер Сень Гулевич їхав до Мушина разом з посадником міста. На прощанне Іван сказав йому:

— Не забувай, що ти не Роман Горпинський, лише Сень Гулевич з під Сянока. В Мушині найдеш до Кушнїра Ситника. Він нас знає. Від него дізнаєшся про все, що тобі треба буде знати. Він також сповістить про тебе твого батька. Лише сокотися. У него дві небезпеки. Одна — мід, наливки, яких ти ще може в життю не пив; друга — очі того дончки. Пильнуйся, бо тогі очі заведуть тебе у пропасть.

— Така вже доля всїх нас пануобків, — відповів Роман — що скоро прийде пора, мусимо провалитися у ту пропасть. Ти не від того, але тут не буде нічо з того. На баламучство не піде вона, а оженитися з нею не можеш ти.

— Чому? Я парубок і то ще не заручений, ні залюблений.

— Ти шляхотно уродженний, вона ні. Проста міщанка. Ось в ним хиба.

— Се справді непоборима перешкода. Як би не те, що я не шляхтич, був би тепер вернув ти на сам. Я був би батькови привіз синову, німецьку міщанчиху. Аж серце краялось мені, коли я подумав, що таку красавицю і таку богачку, яких мало між нашими шляхтянками, возьме якийсь німецький колтун. Я цікавий, чи тота Ситниківна, перед котрого ти мене перестерігаєш, хоч через половину така гарна, як тота Каті, котра мабуть тепер плаче за мною і до котрої я, не гріх признатися, іще тепер зітхаю. Але годі...

Роман ще не цїлком згодився вступити на службу до гарнізону Мушина, але й не відказувався. Посадникови сказав, що насамперед мусить придивитися, яке місто, які люди, яка околиця і які сусіди. Як йому сподобаєсь сторона і люди, то не виключене, що лишиться там. Посадник допевняв йому, що нігде не живеться так добре і весело, як в Мушині. Є що їсти, є що пити. Місточко і околиця гарні, люди добрі, веселі і гостинні. Лише один шляхтич непривітливий до Лихів. Ще гірше нелюбить православних, що живуть в згоді з Лихами.

— Я таки поїду до него, — промовив Роман. — Чейже не викине мене за дверї за те, що я, хоч грецької віри, може вступлю до вас на службу.

— Сего не зробить, але й не дуже щиро буде гостити вас. Найліпше начхайте на него. Миле товариство будете мати у нас... у мене дома. У мене що днини бувае мій брат, пріор Бернадинів. В його товаристві, ну, і при кононві меду й мерлець заграє. У мене донька... Лиш тому одну дитину маю... У мене скриня повна... Ви парубок... Ніхто не знає, що кому написане в книзі життя, що кому присуджено.

У посадника справді була донька, стара дівка. Дуже поможна, завзята католичка і місіонарка. Кождого православного, особливо всіх парубків, що випровожували батьківські бочки меду і вина, наверталя на католицтво. Як би була така гарна, як була погана, то може тото місіонарство було хоч раз увінчалося успіхом. Ще більше ніж в католицькій правди голошені її стриком, пріором Бернадинів, вірила в тото, що їй казали карти старі вдовиці Агафії. Мелянія забігала з часта до неї і казала розмітувати собі карти. В картах мала щастє. Вони все їй ворожили їй якогось вродливого хлопця, та що справа з ним на найлїпшій дорозі. В тото, що сказали Агафині карти, Мелянія все свято вірила. Як відходила від ворожки, то ніколи не сумнівалася, що до місяця, двох... „Ах, як то мусить бути солодко, солодко... мати мужа!" Гостинність посадника, скріплена горячим баганнем раз вже віддати доньку, була виновником того, що карти ніколи не збрехали — в першій частині ворожби. Все якийсь парубок і залицяйник трапився. Заходив до посадника, їв, пив, і укріпляв Мелянію в вірі, що „отсей вже напевно мій", бо бувало, що десь в темних кутї обіймав і поцїлував її — як був пяний. На превелике її диво сей поцїлуй, „солодкий поцїлуй" все був перший і послїдний. Хоч за кождим разом скінчилось не так, як то заповіла бульба Агафія, Мелянія таки не тратила віри в її карти. Вона все пригадала собі, що карта, віщуючи їй щасте, заповіла бульба також якісь „маїже непобрані перешкоди". Очевидно, що як начала передумувати історію в зад, то все показалося, що заповіджені картою перешкоди справді були. Між ними карта призначила була Мелянії також ротмістра. Перешкоду було тут се, що той Німець, Роберт Лянгус був юнак, та мимо місіонарської праці Мелянії і пріора ані думав вихреститися. Раз, гадала, що вже його має в руках. Правда, по пяному було, але божиться, що лише на своє лютерство і вихреститься. Тоді й поцїлував її. Але на другий і третий день не прийшов до них. Коли навідавсь четвертої днини, хоч як тягли його за язик, не годен був, чи не хотів пригадати собі того, що обіцював і що припечатав горячим поцїлуем. Пізнали, що даремний труд; що того юретика не навернуть на правовину віру. Отже махнули рукою. Не знали, що карта не сказала їм сего, що перешкоду не було лютерство ротмістра, лише його ніс. Коли перешкода розбила се, що вже ось-ось клеїлося, Мелянія питала в картах за новим.

— Коби то раз вже — зітхала — вийшла карта без того додатку про перешкоди!

Посадник з Романом, чи Сеньком Гулевичем прихав до Мушина перед полуднем. Посадник взяв його на полуденок до себе. Зараз з полудня Гулевич пішов до римаря Ситника, кажучи посадникови, що мусить замовити у него нову кульбаку, бо його стара кульбака вже дуже спотреблена. Мелянія, очевидно, почимчикувала до Агафії. Ситник вже відкись знав, що то за гість прихав до посадника і чого сюди прихав. Знав, що Мелянія побіжить до ворожки. Не гаючись пішов до ворожки і розповів що треба. Баба вже знала, що Мелянії мають сказати її карти. Від Ситника Гулевич вернув до посадника, бо до завтра, заки зладять хату для нового пушкаря, був гостем голови міста і мав в него ночувати. Вернув підхмелений. Іван не жартував, коли перестерігав його перед меджем Ситника і перед очима римарівни. Випив заборато, бо в товаристві такої дівчини пилося більше, ніж пилось би в товаристві одного римаря. Отсей міг завинив, що у молодого пушкаря язик не держався за зубами, як се показувала би обережність.

— Лишаюся! — гукнув до посадника, ударивши пястуком об стіл. — Лишаюся. Тут мені добре буде... дуже добре.

— Чи не лишив добрий вишняк, або малинівка римаря? — спитав пріор Бернадинів, котрий прийшов до брата на вечеру, щоби придивитися кандидатови на міського пушкаря.

— Я вам казав, — додав посадник — що в нашім місті є що їсти, є що пити. В Мушині ні з голоду не вмреш, ні зівяснеш і зіскнеш від спраги. Будете мати веселе життє.

— Я не мочимораїд, — відповів Гулевич. — Пю радо, але в міру. Але як нема що пити, то й не думаю, що десь на світі є такий дар божий, як вишняк Ситника. До кухля не тягне мене так сильно, щоби ним руководитися в так важній справі.

(Дальше буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВЕЛИКА ПАРТІЯ УКРАЇНЦІВ

відїде до старого краю пасажирсько-почтовими кораблями просто без пересідки до Гамбурга:

САКСОНІЯ 9. червня. МОНГОЛІЯ 16. червня.
АВІТАНІЯ 14. червня. МІННЕКАДА 30 червня.

тому, бажаючі виїхати в товаристві своїх земляків, повинні собі сейчас шифкарту замовити і щасливо вернути до своєї рідні.

ШИФКАРТИ

до краю і з краю, зародавсе стисло по ціні компаніячній, а також, кождому пасажирови дасмо осібну каюту на 2-4 особи.

ПАШПОРТИ

виготовляємо кождому в протягу 2-3 днів. За куфри гарантуємо аж до самого Вашого дому в старім краю.

ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ

висилаємо скоро і по найнижшим курсі почтою, долярами, чеками і телеграфічно, від повною гарантією і відічальностию.

У всіх справах, як тутешніх так і в старо-краєвих, удаїтесь в повним довірем лише до:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема лішого ремесла від автомобільового. Я е з краю довголітній і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знаєте, що наша школа є одною з лішних в Америці. Уживаєсь до науки всі найновіші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробіти 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порозрядіться з нами. Офіс отворений і в неділю.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.

Для інформації нашої офіс отворений в неділю до 12. т. в пол. Пишіть по катальоги

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ДОРОГУ ДО БОГАТСТВА

вкаже Вам

BOSAK STATE BANK, SCRANTON, PA.

коли будете відноситись до сего банку з Вашими справами грошевими.

ПЕРШИЙ ДОЛІЯР, який зложите на щадничу книжку в тім банку, заведе Вас на дорогу до богатства.

СКЛАДАЙТЕ Ваші ощадности в Босак Стейт Банк.

ПЕРЕСИЛАЙТЕ гроші до краю за посередництвом Босак Стейт Банк.

КУПУЙТЕ шифкарти на всі найлішні кораблі в Босак Стейт Банк.

НАЙЛІПШЕ Вам полагодить Ваші краєві нотаріяльні і правні справи Босак Стейт Банк.

ПИШІТЬ або приходіть особисто по пораду і поміч до:

BOSAK STATE BANK
SCRANTON, PA.

НЕ ПРИСИЛАЙТЕ АНІ ЦЕНТА!

Велика оферта! Користайте ще нині! Читайте сами і ще другому розкажіть про сю небувалу нагоду, яка є добра лише на дуже короткий час. Ордеруйте ще нинїки, щоб не було пізнїше запізно. 133x51

1) ДАРОМ, цілком даром, найлішша барівриска фритка, котра є зроблена з твердої гартованої стали; є вона потрібна і легонько голить і нїколи не псує си. Ми гарантуємо Вам за ту бритву. Ціна $4.25, а для Вас зовсім даром.

2) ДАРОМ, зовсім даром, коло замдений і чудовий автоматичний пас (ремінь), котрий посідає спеціяльний автомат, вложите до него якунебудь бритву і возьмете за два гачки, потягнете лише раз, два, три і бритва остра як нїжка, не робить рїжниці які старі і нездібні бритви часте, скоро лише потягнете кілька разів а кожда бритва буде голити першої класи, зато ми Вам гарантуємо. Сей автомат є варта великої грошї, однак ми закупили їх велику скількість і даємо кождому зовсім даром. Ціна регулярна того паса $2.50 а ми Вам даємо без цента. 3) Гард фіяд (позолочений) ланцужок котрий тут бачите. Має гарний вигляд. Є він сильно зроблений і гаран-

тований. Вартує $2.00, а для Вас даємо цїком даром. 4) Ті всі згадані повисше річи мають вартість $8.75, а ми даємо сей презент кождому одному, хто лише тій хвилї заверднуте у нас отсей гарний золотий годинник, гард фіяд, гарантерський на 25 лїт, котрий посідає найлішшу швайцарську машинерію з чистого нїкиля, з 21 камінками; зід сего годинника є чистий нїкель не помінять ані на секунду, за що ми гарантуємо. Величина його є 12 розмірів. Він має гарний артистичний вигляд. Ціна його регулярна $20.00. Ми зробили спеціяльну ціну фабричну і продаємо через короткий час всего за $12.98. До годинника даємо зовсім даром тих 3 повисше згаданих річей зовсім без одного цента доплати. Грошій нам не присилайте ані одного цента, тілько антвіть то оголошінє і пришліть 25ц. в почтових марках враз з замовленєм а ми по отриманю тогожа вам тих 4 річий а гроші тоді зложите, коли ті всі річи доручить Вам ваша почта. УВАГА: Хтоб не був задоволений нашим товаром, може в тій хвили зверпути до нас назад, а гроший свої дістане до цента назад. Спішіть си щоби не було запізно. Адресуйте:

UNION WATCH CO., 748 N. Robey St., Dept. 5, CHICAGO, ILL.

ШІФКАРТИ

ЧЕРЕЗ

ГАМБУРГ, РОТЕРДАМ, АНТВЕРПЕН І ДАНЦІГ продаємо по сисло компаніячних цінах і даємо окремі каюти нашим пасажирам.

ГРОШІ

Пересилаємо по найнижшім курсі: кождий цент повіренний нам пересилаємо в якнайкоротшім часі а на доказ доручую рецепіси з підписом Ваших рідних що отримали гроші.

НОТАРІЯЛЬНИЙ

відділ полагодить Вам рїжні справи краєві і американські і постараєсь Вам безплатно о пашпорт до краю в дуже короткім часі.

Від ДЕПОЗИТІВ платимо 4 процент річно.

Наш Банк оснований в 1898 році.

ІНФОРМАЦІЇ удїляємо даром в рїжних справах.

EMIL KISS, Banker
133 Second Ave., New York, N. Y.

ХОРОБА НЕ ЗЛОЧИН.

(З Уряду Публічного Здоровля).

Хороба не злочин. І венерична хороба не злочин, а хороба. Могла людина сама завинити, що заразилась, але багато людий заражується хоробою без вини, нераз ще зовсім замолоду. Тому не треба стидатися, а лічитися.

Венерична хороба не лиш мучить саму хору людину, а й може обезвічити других, вже зовсім невинних. Діти сліпнуть і від цифілісу і від гонорей. Сіфіліс передається в спадщині і бувае, що дитина вже родиться сліпа. Гонорееюо може заразити собі очі дитина хорих батьків зараз при уродженю і осліпнути за оден день.

Венеричну хоробу можна вилічити, коли лічитися в доброго лікаря, в шпиталі або в публічній клініці. За послідних два роки сгейтові урядники здоровля урядили звиш чотириста клінік, в котрих 200.000 людий даром лічилося від венеричних хороб.

Патентові медецини нікому ще не помогли, а не одному зашкодили. Те саме треба сказати про лікарів, що росхваляють себе в „адвертайзментах" та обіцюють вигоїти кожду хоробу.

ХОРОБИ УМА.

(З Уряду Публічного Здоровля).

Причини божевілля та всяких умових недуг е дуже рїжнородні, та лікарська наука дійшла, що в пятьдесяти случаях на сто можна було заздалегідь тих причин уникнути та до хороби не допустити. Головна з відомих причин є заразлива венерична недуга сифіліс, що часто веде до так званої парезіс або „розмягчення мозку". Мало не четвертину усіх пацієнтів в лікарняних для хорих на умі завше тудн алькоголізм, непомірковність в алькогольних напитках. Ще инші случаї умових хороб спричинила недуга серця, артерій або нирок, а ще инші вашість своє жерело в трійких матеріях сухот, тифа, дїфтерії та инших заразливих недуг. Якби було їх основно вилічити, то й до умової хороби не прийшлоби. Окрім того ще инші причини умових хороб є відомі науці. Людина може мати з природи, звичайно по батьках, слабі нерви і нахил до божевілля. При добрім і спокійнім житю вона не захорїе, але житейських трівог та ударів слабі нерви не видержують. Звичайно людина не розумїе, як небезпечною є житися всяким клопотом, розчаруванням або й нещастем. Але така постоянна журба, вразливість, душевний неспокій, можуть згодом привести до тяжкої умової хороби.

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ.

Перший Український Хіропрактор

ДР. АНДРЕЙ БОРАК

лічить рїжні заславнені хороби так МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН

Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street.
Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 1.
Ньюрк (Newark) офіс: 3 Belmont Ave. (cor. Court St., коло церкви)
вівторок, четвер і субота від 10. рано до 8. вечер. 83вчс

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

КАРНЕГІ, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 384, повідомляе, що пїврічний мітінг відбудеться о 1-шій годині повсюдну в неділю, 26. червня, в гали церковній під ч. 220 Джеби сір. На порядку нарад е важні справи до полагодження. Довжники мають вирівнати свої залеглі вкладки. Невиконавшійся членї заплатить кару $5 цент., а урядник $1.00. — Д. Яворський, пр.; Д. Чепіль, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Николая, від. 106, дає знати звичайний мітінг в неділю, 26. червня, в гали парохіяльній при Оклеї і Райс стр. На тім мітінгу повинні явитися всі члени, бо будуть важні справи до полагодження. — Н. Гурей, предс.; М. Турко, аст. секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Тов. „Запорожська Січ", від. 342, повідомляе, що пїврічний мітінг відбудеться о 12-тій годині в полудне в неділю, 26. червня, в гали церковній під ч. 645 Розевелт Аве. На порядку дневнім е важні справи до полагодження. Буде звіт з приходів і розходів за минувших 6 місяців, а також вибір нових урядників. Довгуючі члени повинні вирівнати свої належности, бо відділова каса за них більше платити не буде. Обовязком всіх членів явитися на сей мітінг — Ф. Плавушак, предс.; І. Маркович, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Жеребець-ка Любов", від. 144, повідомляе, що пїврічний мітінг відбудеться о годині 7.30 вечером в четвер, 23. червня, в Укр. Н. Домї (кімната ч. 3), 217-19 Е. 6-та ул. На порядку нарад лиіт секретаря фінансового і контрольної комісій та инші важні справи. Неявившійся член заплатить кару $1.00, а урядник $3.00. — В. Цільник, предс.; М. Якка, секр.

ПОДЯКА.

Отсим складаю У. Н. Союзови сердечну подяку за одержану запомогу в сумі $1.000 по смерти бл. п. мужа Йосифа.

Нехай зростає в силу та розвивається як найкрасше наш славний Український Народний Союз.

Трентон, Н. Дж., 26. червня, 1921.

Геленя Вадяк.

ДВА ІСТОРИЧНІ СПОМИНИ.

І Гентіус, король Ілірії, зістав побитий через Римлян в році 168 перед Христом. Його ім'я дано ленній рослинї, яка називаеться „Gentian", якої гірке коріння уживаеться в медицині від пременятних часів. Сі корїня взяв з Савсата Вагтаба, та иншими зілями, є уживав при виробі знаменитої Трінера Гіркого Вина, найпевнїйшого лікарства на недостаточний апетит, затвердження, болю голови і инші недомагання жолудка. Ангеліка і Тонус, лікарські, яке змішує нерви як також зрушоване здоровле. Дістати можете у всіх аптиках або спродавців лікарств. — JOSEPH TRNER COMPANY, 1333-45 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ТОВАРИСТВО ВІЛЬНІ КОЗАКИ МІСТА ЛЬВОВА І ТОВАРИСТВО ВІЛЬНІСТЬ В АМЕРИЦІ

устроюють

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26. ЧЕРВНЯ (JUNE) 1921

В ЗНАНІМ ВАМ ПАРКУ

BELVEDERE PARK, NORTH BEACH, L. I.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 10 РАНО. ВСТУП 40 ЦЕНТІВ.

ДОЇЗД: Всі брукличські трамваї до North Beach — Belvedere Park. 3 мостів Williamsburg або Delancey возьми трамвай Grand St. до Belvedere Park і висідай перед пріязом до North Beach. 3 фери 23-ої ул. возьми трамвай Graham Ave. і зійди на трамвай Grand St. до Belvedere Park і зійди перед пріязом до North Beach. 3 фери 34-ої ул. возьми трамвай Jackson Ave. до Junction Ave., там возьми трамвай до Belvedere Park. 3 59-ої ул. возьми трамвай Queensboro возьми трамвай Flushing або College Point до Junction Ave. 3 фери 92-ої ул. до Ehret, опісля трамвай Flushing Ave. — 3 99-ої ул. 134-ої ул. і Grand Pier North Beach возьми трамвай Junction Ave. до Belvedere Park. 45-46

ФАРМИ!

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Фарма 140 акрів, дім 10 кімнат, 2 стодоли, ледівня, гараж і другі забудовання, 15 коров, 2 яловки, 1 бутай, 2 коні, 150 кур, вози і машини, 1 миля від міста. Ціна $6000, готівка $2000.

Фарма 100 акрів, дім 7 кімнат, стодола і другі забудовання, 6 коров, 2 яловки, 1 бутай, 1 кінь, вози і машини, 1½ милї від міста. Ціна $4000, готівкою $1500. 144-49

Голосить по сі і другі фарми до:

M. PISARKO & S. POKUTNY,
406 E. 5th St., New York City.

ФАРМА НА ПРОДАЖ, в дуже гарній околиці, 75 акрів, в тім 35 орної землї з 30 лісів і пасовиска. Дім на 9 кімнат і пять инших забудовань, всі майже нові; фарма обсіяна, досить хвороби і дробю; знаряди рільничі; продасть дешево. Зголоситися до бізнї інформації до: STAN. CHABASIŃSKI, 95 Morris St., Jersey City, N. J.

ЧИ ВИ ШУКАЄТЕ ФАРМИ?

Ми продаемо фарми різного розміру в найлішших частях Ню Йорк, Конектікот і Ню Джерзи. Колиб Ви хотіли дістати чесну пораду, то приходіть до: 143—

BERMAN & GREEN,
359 Grand Street, New York.

ФАРМИ на продаж в нюйорськім стейті. Українська колонія, близько великих міст, церкви, школи, театрів. Маємо тут фарми, які можна дістати від $15 до $100 за акер з забудованнем і зі стаком. По інформації писати: ANDREW SENYK, 110 Deimel St. (or P. O. Box 27), Herkimer, N. Y. 40-45

ФАРМИ В ПОЛУДНЕВІМ-НЮ ЙОРКУ!

93 акрів фарма, а тім ліса і пасовиска 33 акрів, а решта під управу, 6 коров, 2 коні і машини, добрі будинки, 5 миль від Endicott. Ціна $5800, вплати $2000.

94 акрів фарма, обсіяна, добрі будинки, 8 коров, 2 коні і машини. Ціна за всьо $4800, вплати $2000, 5 миль від Endicott. 43-57

Маю фарми від $2000 і дорожші, за вплатою $1000 і менше. Прошу писати до мене а набудете фарму тано і добру.

WALTER FIEDOROWICZ,
111 Filmore Ave., Endicott, N. Y.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Родимці! Хто хоче купити фарму, добру і тану, нехай зголоситься до мене, бо я знаю про добрі фарми і тані. Я є сам фармер. Укупленість, котрі з нашими фармерами знакомий, котрі хотять продати свої фарми. Фарми є величини від 30 акрів до 200, а ціни їх від $2000 до $9000. Хто з Вас бажае набути фарму, прошу голоситися листовно на адресу: CHARLES HUBAL, R.F.D. 1, Rome, N. Y. 3-5

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших пояснень)

Ціна одної стрічки 10 центів.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Заходом тов. Сїч ім. Івана Мазепи, від. 36, відограється театральне представленіе БАБСЬКИЙ БУНТ, комедія в 3-ох дїях в неділю, дня 26. червня с. р. в гали церковній на Брайтон, 526 W. Rayen Ave. Початок о годині 7.30 вечером. Вступ 50 цент., для дітий 15 ц. Режисер: І. Павловський. Дірігент: А. Гела. 45-46

Дорогі Родимці! Просимо прибути як найчисленїйше, позаяк се представленіе відограється перший раз в Йонгстаун. Будьте певні, що як прийдете, то не пожалуєте, бо той штуки ще нихто не бачив. КОМІТЕТ.

BRIDGEPORT, CONN.

Товариство Українська Сїч, від. 59 У. Н. Союза устроює ВЕЛИКИЙ БАЛЬ в суботу, дня 25. червня с. р. в Українській гали, 635-637 East Washington Ave. Просимо до участи з сім бази як братство так і товариства з Бриджпорт, Сант Порт, як рівнож цілих Українців і Українок. Наше товариство Українська Сїч не відмовило нїкому участи в жадній роботі або забаві і не відмовить, а старається всякими силами помочи у народній роботі та дае почин до всякої роботи. За добру забаву ручить

45-46 КОМІТЕТ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Танцюристи! Користайте з нагоди!

ТОВ. „УКРАЇНСЬКА БЕСІДА"

в Ню Йорку устроює

В СУБОТУ, 25. ЧЕРВНЯ 1921 Р.

в Українськім Народнім Домі, 217-219 Ist 6-та ул., Ню Йорк

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

аж поза північ.

Орхестра першої класи.

Початок о годині 7.30 вечером.

ВСТУП 50 ЦНТ.

Українці! Хто хоче провести вільний час в товариській забаві, таким є нагода. Приходіть усі!

45-47 КОМІТЕТ.

ПАТЕНТИ

Пишіть ще нині по нашу безплатну книжочку о патентах. Патентові адвокати: Виконуємо досліди, доліра гідні, скорі і сумлінні. A. M. WILSON, Inc., Victor Bldg., Washington, D. C. 27вчс

УЧІТЬСЯ!

Найновійші підручники для науки в Українській школі:—

Підручник фотографічний	75 кп.
Підручник домашніх образів (музикінічеє)	75 ц.
Арифметичні правиди	25 ц.
Підручник Бухгалтерії	35 ц.
Математика, в оправі	60 ц.
Фізика, в оправі	80 ц.
Географія, в оправі	80 ц.
Наука про утрату земель	1.00
Підручник для музикантів на дутих інструментах	40 ц.
Школа на піяно, в 4 ох вежах шитах	1.50 ц.
Школа на скрипку, в 10 вежах шитах	3.00 ц.
Школа на піяно, в 4 ох вежах шитах	7.00
Буквар з краю, (нова правопись)	3.00 ц.
Добрий Комунізмус	50 ц.
Як спасти життя (Підручник для самоубійців)	1.25 ц.

Замовлення посилайте на Адресу:

SICHOWY BAZAR
34 East 7th Str. New York N. Y.

СЛАВНИЙ БОЛГАРСЬКИЙ ЧАЙ НА КРОВ

Найбільше корисний домашний лік, уживаний мілионами людий для скріплення здоровля і забезпечення перед недугами.

Пощо хорїти, коли можна дістати у поблизькім другстрої коробку сего чудодовго чистого ростянного тоніку на кровь. Корінці, кора, листки, зерна, ягоди і цвіти з Болгарських Гір на Кров находять з найлішшого підсоння земель Европи, Азії і Африки. Лише рішіться підкрасити своє здоровле без перерви. Богатий сок взятий з рослин і цвітів дає силу здоровля.

Випийте горня перед спанем раз або два тижнево а зауважаєте сейчас зворот з поліпшенне. Ваші очи стануть ярші, скіра знов набере красу здоровля і Ви радо розкажете своїм приятелям про Болгарський Чай на Кров. Завідіть до поблизької аптики і замовіть Чай Кров Болгарських Гір Blood Tea. Коли там нема, Ви МУСИТЕ дістати його сейчас. Ми скоро вишлемо вам редкістром почтою, оплачено, одну коробку вистарчаючу для родини на пять місяців за $1.25 або 3 коробки за $3.15 або 6 коробок за $5.25. Адресуйте: Marvel Products Company 29 Marvel Building, Pittsburgh, Pa. 133,39,45,51

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаємо. — За оголошення пошукувань платимо 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщенне, за більше разів даємо відповідний опуст. Дворазове оголошенне з 5 стрічок $1.00.

Пошукую ДАРКУ МАШЕФОРКУ, доньку Анни Добицкої, походить з Тисьмениці, повіт Тлумач, Гал. Вона попередно перебувала на Franklin Furnace, N. J. Також пошукую МАРІЮ ГРИНЮК, з Тисьмениці; перебувала попередно в місті Ню Йорк. Прошу їх обоїх, або тих, котрі знають либ о них, зголоситись як мога найскорше до адресу: IWAN IWANIUK, 305 Broad St., Wheeling, W. Va. 44-46

Хтоби знав адресу МАРІЇ КРУЛЬ, з Чонстковиці, повіт Ярослав, Галичина, буде ласкав подати її на адресу Свобода". Пошукує Володимир Гнатів, син Івана Гнатева зі Львова.

ФОРНІЧЕР ДО ПРОДАЖИ у. Балтиморі над ч. 306 East Houston St., New York City, 3-тій поверх від ярду. 43-5

ЕМІЛІЯ ПАВЧУК з Валяви, Буковина, зволить ласкаво в важній справі родинній зголоситись листовно на адресу: KAROLINA STEC, 216 Washington St., Jersey City, N. J., або телефонічно: Montgomery 2213. 45

ПРИЙМАЄТЬСЯ на літнє мешкання. Що близші інформації голоситись на адресу: MRS. K. MALANCHUK, Barkhamsted, Conn. 45-7

ДОБРА НАГОДА! Грошерня, кенди, сигар стенд на продаж в добрім положенню. Голоситись особисто чи листовно на адресу: 525 Grove St., Jersey City, N. J. 34-47

НА ПРОДАЖ грошерня, делікатесен і бучерня, при сторі з кімнати мешкальні; товар свіжий, торг тиженній від $500—600 дол. Продам з причини виїзду до краю. Уладненне сторове і всі знаряди є майже нові. Голоситись: FRANK WŁOSZ, 305 Washington St., Jersey City, N. J. 144-6

КЛОПОТІ РОДИННІ змушують нас продати 125 акрову фарму, богато ласої землї, сад, дім з 12 кімнатами, великі стодоли, сайло і 10 других забудовань, 12 коров, 1 теля, 2 коні, 2 свині, 125 кур, озеро, всякого рода фармерські машини, вози, упряжа; одна миля від стації, школи, костел в сусідстві. Ціна $5000, готівка $2000. З тілком богатим бізнесом в инших великих і малих фарм на продаж. Голоситись до: ROSEN & GRUNES, 99 E. Broadway, New York. Пишіть по английськи. 141—

OHIO & CONNECTICUT.

Відкупить виноключкий бізнес в містах стейту Огайо або Конектікот. Хто хотівби спродати такий бізнес, нехай пише на адресу: „WINDOWCLEANER", File 21, 83 Grand St., Jersey City, N. J. 43,5,7

SANTAL CAPSULES MIDY

СКОРА ПОМІЧ на катар нирок і течі.

Певне і успішне.

Кождий контрафакт означений MIDY

Стережіться відробїв.

R. J. GLICK

АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс находиться в

WILLIAM McCONNEL BUILDING

SHAMOKIN, PA.

ЖМІЄЧНИК

є одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти ревматизму, болів плечей, колїнень і болїв грудий. С помічне на болї голови, на болї суставів у рук і ніг, на легкий параліж карку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відноситься до генерального агента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 38ч—

MIKE FEDIW,
3 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

НЕ ПАДАЙТЕ ДУХОМ!

Що Ви не знаєте английської мови, і запишетеся сеґодня а через 3 місяці Ви будете володіти таким богатим даром, Вам буде все доступне і Ви будете на рівні з Американцами, а чому? Тому, що Ви будете говорити, читати і писати по английськи. Ми учимо через переписку почтою за малою оплатою а для Вашої великої користи можемо лекції давати вечірні бісїдамсо за 10 цент. грішми або маркамі, може и канадійськими. Адресуйте: 99-01 FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 45, 525 West 47th St., New York City.

ХТО СЛУЖИВ ПРИ АМЕРИКАНСЬКІМ ВІЙСЬКУ

просимо зголоситись до нас а ми можемо дістати Вам ВИНАГОРОДЖЕННЄ „БОНУСІВ". 29свч

Пишіть на адресу:

IMMIGRANT AID CO., Inc.,
49 East 7th St., New York City.

АДВОКАТ
O. H. DROEGE

49 E. 7TH ST., NEW YORK

Розмовиться по українськи.

Години урядові від 4. до 8. полудню кождого дня, окрім неділь і свят.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ, СПЕЦІЯЛІСТ ЩИЦЕВИЙ ВИЄ

Години урядові: 12-2 повол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2. повол. Телефон Stuyvesant 4493.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР С. М. КАУФМАН, М. Д.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНІХ НЕДУГ І АКУШЕР.

Години приняття: від 9. рано до 9 вечер, в неділі до 4. пополудня.

111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

DR. M. SMITH

16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.

Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.

Найдокладнійші електричні апарати.

ДР. Ґ. ҐОҐЕНБЕРҐ

спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить операції. Дане недужим без платну порада.

DR. B. HOHENBERG,

304 — 2nd AVENUE,
(межи 17. а 18. улицею)
NEW YORK, N. Y.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

ШКОЛА АКУШЕРІТ.

Учіть си АКУШЕРІТ в нашій школі або в своїй хаті під нашою дирекцією; старанна, цікавна і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛОМ. АДРЕСУВАТИ: International School of Midwifery, Inc., Dr. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН

Говорить по українськи.

Лічить всі хронічні застарілі слабости мущин і женщин.

Лікарська Порада Даром.

Год.: від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. пол.

Dr. ZINS.

110 East 16th St. N.Y.
між Irving Pl. & Union Sq.

$350 ДО $400 МІСЯЧНО!

Богато з наших покупців, котрі остават ся без праці по недолю, тепер заробляють такі гроші, працюючи лише кілька годин денно. Чому се так? Ті, що мають малі заробки, можуть подвоїти їх, працюючи в часі світової війни. Прото всі Українці, бувші жовнірі американської армії, повинні сейчас звернутися до нас в сій справі а ми виготовимо їм, зовсім безплатно, проспект до отримання сего бонусу. 25вч

HENRY C. ZARO, Banker,
39 Cooper Sq. Dep.T. New York, N. Y.

45 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ

Губернатор Ню Йорського стейту Міллер, підписав рішення на видання бонусів (надгороди) для тих жовнірів американської армії, котрі служили в час світової війни. Проте всі Українці, бувші жовнірі американської армії, повинні сейчас звернутися до нас в сій справі а ми виготовимо їм, зовсім безплатно, проспект до отримання сего бонусу. 25вч—

HENRY C. ZARO, Banker,
39 Cooper Sq. Dep.T. New York, N. Y.

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА АПТИКА І ДРОҐУЕРІЯ

МИХАЙЛО УГОРЧАК,
(Давнійше C. J. McCloskey)
216 Washington St., cor. Sussex St., Jersey City, N. J.

Приладжує ліки після лікарських рецепт скоро, сумлінно і по умірковані цині. Має на складі великий вибір перфум, ружів і других косметиків і взагалі все що входить в обсяг аптики і дрогуерії. Морожене і Сода.

Довголітна практика і фахові державні дипломи дають найкращу запоруку сумлінної, скорої і гречної обслуги. 107ч—

Отворене кождого дня в тижни як і чаючи неділі і свята від 8-ої години рано до 11-ої вечер.

ПЕТРО ЯРЕМА

РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРІҐІ НА ВЕСІЛЬ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУҐІ ЗАБАВИ.

1145 Atlantic Ave., Brooklyn, N.Y.
Telephone Orchard 2563